

lighed. Mange af disse Ting, der her er Tale om, udkræve en langvarig Fabrikation, man kan hverken forsyne Søbefæstningen med Ammunition eller med svært Kasteskyts eller Maskinskyts eller de andre Ting, der er Tale om.

I Anledning af den ærede Ordførers Udtalelse om, at man maa se at komme til en Ordning, hvorved der vindes noget mere Økonomi, saaledes at Hærudgifterne — vel altsaa de ordinære Hærudgifter — kunne blive noget lavere, og man derved kunde vinde et Beløb til andre Anvendelser, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at de ordinære Hærudgifter hos os allerede ere overordentlig smaa, sammenlignede med Udgifterne i andre Lande. Der er i Krigsministeriet foretaget forskellige Beregninger derover. Jeg skal dog først gøre opmærksom paa, at naar man beregner Gennemsnittet pr. Individ af de ordinære Hærudgifter i forskellige Lande, kan man ikke medtage alle Lande, thi det er ikke alle Lande, der dele deres Budget paa den Maade, som vi dele det, i ordinære og ekstraordinære Udgifter, men de opføre disse Hærudgifter undet eet. Men der er dog en Del Stater, man kan tage i Betragtning, af større Stater Frankrig, Tyskland, Østrig-Ungarn og Italien, af mindre Belgien, Sverige og Danmark. Anstiller man da Beregning for Perioder paa 3 Aar, viser det sig for Danmarks Vedkommende, at Danmark er bleven tilbage, efterhaanden som Udviklingen er skreden frem i Europa. I Perioden 1872—74 og 1875—77 staaar Danmark som den 4de Stat i Rækken af disse store og smaa Stater, jeg her omtalte. Men nu gaar det nedad, i 1878—80 staaar Danmark som den 5te Stat, i 1887—89 som den 6te og i 1894 som den 7de Stat, altsaa den med de laveste Udgifter pr. Individ. De ordinære Hærudgifter her i Danmark ere med andre Ord betydeligt lavere end de ere i samtlige ovennævnte Stater, og Danmark er den eneste af disse her betragtede Stater, hvis ordinære Hærbudget er steget i ringere Grad end Befolkningen. Tager man de samlede Hærudgifter i Betragtning, saa kunne Udgifterne sammenlignes for de fleste Stater i Europa. Der er for Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Rusland, Østrig-Ungarn, Italien, Nederlandene, Belgien, Sverige, Svejts, Grækenland og Danmark undersøgt, hvor stort et Beløb der i forskellige Perioder i Gennemsnit er betalt af hvert Individ til Hærudgifterne, og sammenlignes dette Beløb med Gennemsnitsudgifterne pr. Individ i

Danmark, viser det sig, at Gennemsnitsudgiften pr. Individ i Europa i 1872—81 var 8,20 Kr., medens Gennemsnitsudgiften pr. Individ i Danmark kun var 5,29 Kr. I 1882—86 var Gennemsnitsudgiften pr. Individ i Europa 7,28 Kr., i Danmark kun 5,46, i 1887—92, som er de provisoriske Aar, hvor der var de betydelige Udgifter til Fæstningsvæsenet her i Landet, var Gennemsnitsudgiften i Europa 7,82 Kr., men i Danmark pr. Individ kun 7,71 og nu i de senere Aar, som f. Eks. i 1896, var Gennemsnitsudgiften pr. Individ i Danmark kun 5,18 Kr. Altsaa Udgiften pr. Individ i Danmark har i hele Tidsrummet været ikke lidt under Gennemsnitsbeløbet, og den naar end ikke Gennemsnitsbeløbet i den Periode, da de ekstraordinære Forsvarsforanstaltninger bleve gennemførte herhjemme. Det kan ogsaa have sin Interesse at se for det sidste Aar 1897, hvor store Beløb pr. Individ der betales af de forskellige Stater til Hærudgifter. Jeg skal da blot give den almindelige Oplysning, at i Frankrig betales der i 1897 omtrent 12 Kr. nemlig 11,68 pr. Individ, i Danmark kun 4,87, og Danmark staaar lavest af disse Stater. De andre Stater, Tyskland, Norge, Rusland, Sverige, Østrig-Ungarn ligge derimellem, og det har altsaa ingen Interesse at høre de vedkommende Tal nævne; jeg skal saa endda oplyse, at for Danmarks Vedkommende er der her under Hærudgifterne medtaget ikke alene Udgifterne paa Krigsministeriets Budget, men ogsaa den Sum, der paa Finansministeriets Budget opføres til Dyrtidstillæg og Lønninger, det er 440—450,000 Kr. Naar man saa tillige tager Hensyn til, at den personlige Tjenestebyrde er saa overordentlig ringe her i Danmark, synes jeg, der er al Grund til ikke at stille sig alt for karrigt med Hensyn til de Midler, som behøves for at gøre vor Hær kampdygtig.

Et Spørgsmaal maa man holde sig for Øje, naar der er Tale om vore Forsvarsforanstaltninger. Hvad er Formaalet for disse? Formaalet er — forekommer det mig — det at sikre os Fredens Velsignelser. Jeg er overbevist om, at det her i Tinget er den almindelige Anskuelse, at en Krig vilde være den største af alle Ulykker for os; jeg skal ikke komme nærmere ind paa de Kalamiteter, som en Krig sandsynligvis vilde medføre, men kun anføre, at man maa bringe Ofre for at undgaa Krigens Komme. Det er fra dette Synspunkt, mener jeg, at Bevillingerne paa § 26 skulle ses; det er Midler til at undgaa